

Udskriftsdato: 3. januar 2026

2015/1 BTL 74 (Gældende)

**Betænkning over Forslag til lov om ændring af udlændingeloven
(Transportøransvar i forbindelse med midlertidig grænsekontrol ved indre
Schengengrænser)**

Ministerium: Folketinget

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven

(Transportøransvar i forbindelse med midlertidig grænsekontrol ved indre Schengengrænser)

[af udlændinge-, integrations- og boligministeren (Inger Støjberg)]

1 Ændringsforslag

Enhedslistens, Alternativets, Radikale Venstres og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 4. december 2015 og var til 1. behandling den 8. december 2015. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget.

Dispensation fra bestemmelser i Folketingets forretningsorden

Et *flertal* i udvalget (S, DF, V, LA og KF) indstiller, at Folketinget dispenserer fra bestemmelserne i Folketingets forretningsorden § 8 a, stk. 2, og § 13, stk. 1, om tidsfristerne for 2. og 3. behandling og om, at 3. behandling finder sted tidligere end 30 dage efter lovforslagets fremsættelse.

Et *mindretal* i udvalget (EL, ALT, RV og SF) ønsker, at spørgsmålet om dispensation bringes til afstemning.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og udlændinge-, integrations- og boligministeren sendte den 1. december 2015 dette udkast til udvalget, jf. UUI alm. del – bilag 47. Den 7. december sendte udlændinge-, integrations- og boligministeren de indkomne høringssvar og den 8. december 2015 et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget en skriftlig henvendelse fra Dansk-Nordisk Modstandsbevægelse.

Udlændinge-, integrations- og boligministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Deputationer

Endvidere har Dansk-Nordisk Modstandsbevægelse mundtligt over for udvalget redegjort for sin holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 42 spørgsmål til udlændinge-, integrations- og boligministeren til skriftlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmål 1-35 og 38. De resterende spørgsmål forventes besvaret inden 2. behandling.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (S, DF, V, LA og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget bemærker, at partiet længe har efterlyst, at regeringen fremlagde forslag, der kan forberede de danske myndigheder og det danske samfund på en eventuel kraftig stigning i asyltallet. På den baggrund støtter S lovforslaget, idet partiet bemærker, at ministeren kun har bemyndigelse til at igangsætte transportøransvaret, hvis der også er indført midlertidig grænsekontrol i henhold til Schengenaftalens regler.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget opfordrer regeringen til at indføre midlertidig grænsekontrol ved Kongeriget Danmarks grænser. Danmark er enormt presset, og der er ikke grund til at lægge skjul på, at hvis det alene stod til Dansk Folkeparti, var der allerede indført langt mere kontrol ved grænserne, og vel og mærke en kontrol, som gav myndighederne bemyndigelse til at afvise asylansøgere ved grænsen og dermed henvise dem til at søge asyl i det land, hvorfra de rejser ind i Danmark, som i mange tilfælde vil være Tyskland. Dette lovforslag indfører et såkaldt transportøransvar, som kan træde i kraft, såfremt Danmark indfører midlertidig grænsekontrol. DF havde dog gerne set, at der uanset indførelse af midlertidig grænsekontrol, jf. Schengen-reglerne, var mulighed for at indføre transportøransvar. Med disse bemærkninger vil DF stemme for lovforslaget.

Et *mindretal* i udvalget (EL, ALT, RV og SF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for det af mindretallet stillede ændringsforslag.

Enhedslistens, Alternativets, Radikale Venstres og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget er bekymrede for de alt for mange uklarheder i lovforslaget, som ministeren fortsat ikke har redegjort for i den forhastede lovproces. På denne baggrund udtrykker partierne – i lighed med en lang række høringsparter – skarp kritik af, at dette lovforslag hastes igennem Folketinget uden rimelig tid til høring og udvalgsbehandling og uden respekt for god lovgivningsskik og almindelige demokratiske principper.

Partierne er bekymrede for de retssikkerhedsmæssige problemer, som rejsende kan udsættes for, når operatører og transportører bliver pålagt strafansvar for ikke at gennemføre tilstrækkelig kontrol af de rejsendes legitimation. Samtidig får transportørerne ikke tid eller mulighed for at uddanne deres personale til den omfattende kontrolopgave, som normalt varetages af politiet og danske myndigheder. Det stiller medarbejderne i en urimelig situation. Lovforslaget giver heller ikke svar på, hvor og hvordan kontrollen skal foregå, og partierne frygter derfor et omfattende logistisk kaos, og at uklarhed om håndhævelsen af de foreslåede regler vil medføre, at de forskellige transportører forvalter reglerne forskelligt, og at kontrollen dermed bliver vilkårlig. Partierne mener grundlæggende, at når der er tale om egentlig grænsekontrol, bør det være danske myndigheder og dansk politi, der foretager kontrollen, sådan som det er i dag. Partierne er opmærksomme på, at situationen i Europa kan betyde, at der bliver behov for beredskaber i en potentielt ekstraordinær situation. Dog står det fortsat ikke klart, under hvilke omstændigheder der vil være tale om en ekstraordinær situation. Derfor har EL, ALT, RV og SF stillet ændringsforslag om at indsætte en revisionsklausul i lovforslaget. Dette ville give mulighed for, at lovforslaget kunne træde i kraft, samtidig med at en fair og ordentlig lovproces kunne gennemføres efter grundlæggende demokratiske principper med rimelige høringsfrister, tid til udvalgsbehandling, spørgsmål og svar etc. Dette har regeringen ikke ønsket at imødekomme. Partierne kan ikke støtte lovforslaget.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Af et *mindretal* (EL, ALT, RV og SF):

Ny paragraf

1) Efter § 2 indsættes som ny paragraf:

»§ 01

Udlændinge-, integrations- og boligministeren fremsætter inden den 1. april 2016 forslag om revision af de ændringer af udlændingeloven, som er indeholdt i denne lov.«

[Revisionsbestemmelse]

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget er en såkaldt revisionsklausul, som indebærer, at udlændinge-, integrations- og boligministeren inden den 1. april 2016 skal fremsætte et lovforslag om revision af de ændringer af udlændingeloven, som er indeholdt i lovforslag nr. L 74.

Hensigten med revisionsklausulen er at give mulighed for en både indholdsmæssig og tidsmæssig reel høring over de elementer, som er indeholdt i lovforslaget, og som ikke har været mulig i forbindelse med behandlingen af L 74.

Ændringsforslaget stilles for at sikre en fyldestgørende lovproces efter almindelige demokratiske procedurer parallelt med indførelsen af hastellovforslaget. På den måde sikres det, at ministeren har mulighed for at tage redskaberne indeholdt i lovforslaget i brug, såfremt Danmark inden den 1. april 2016 kommer i en så ekstraordinær situation som beskrevet i Schengentraktatens artikel 23. Samtidig gennemføres en almindelig lovproces med rimelige høringsfrister og rimelig tid til udvalgsbehandling og eventuelle ændringsforslag.

Martin Henriksen (DF) fmd. Peter Skaarup (DF) Christian Langballe (DF) Marie Krarup (DF)

Peter Kofod Poulsen (DF) Merete Dea Larsen (DF) Marcus Knuth (V) Britt Bager (V)

Preben Bang Henriksen (V) Louise Schack Elholm (V) Erling Bonnesen (V) Jan E. Jørgensen (V)

Simon Emil Ammitzbøll (LA) Henrik Dahl (LA) Naser Khader (KF) Dan Jørgensen (S)

Daniel Toft Jakobsen (S) nfm. Jan Johansen (S) Karen J. Klint (S) Mattias Tesfaye (S)

Yildiz Akdogan (S) Johanne Schmidt-Nielsen (EL) Søren Egge Rasmussen (EL) Josephine Fock (ALT)

Nikolaj Amstrup (ALT) Lotte Rod (RV) Sofie Carsten Nielsen (RV) Jacob Mark (SF)

Karsten Hønge (SF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	47	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	9	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 74

Bilagsnr.	Titel
1	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
2	Høringssvar og høringsnotat, fra udlændinge-, integrations- og boligministeren
3	Høringssvar fra Amnesty International, fra udlændinge-, integrations- og boligministeren
4	Høringssvar fra Scandlines, fra udlændinge-, integrations- og boligministeren
5	Henvendelse af 8/12-15 fra Dansk-Nordisk Modstandsbevægelse
6	1. udkast til betænkning
7	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
8	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 74

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om den dialog mellem det svenske erhvervsministerium (Näringsdepartementet), Skånetrafiken, Øresundståg, Trafikverket, DSB, SJ og det danske transportministerium, der omtales i artiklen »Id-kontroller införs tidigast till jul« bragt i Sydsvenskan den 26/11-15, herunder hvilke modeller for id-kontrol i øresundstrafikken der har været overvejet, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om en id-kontrol ved de danske grænser til Sverige og Tyskland på transporter, som involverer DSB, kan foregå helt og holdent uden for togene, sådan som det er DSB's ønske, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om en id-kontrol ved den 68 kilometer lange tysk-danske landegrænse i Sønderjylland kan gennemføres efter den samme model som ved den svensk-danske grænse ved Øresund, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om DSB og andre transportører skal afvise alle udlændinge, der ikke har gyldigt pas, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvad der skal gøres for at sikre, at de personer, der kontrollerer en person, der ønsker at rejse med toget fra Flensborg og nordpå over den danske grænse, er kvalificeret til at ægthedsvurdere pas, visa og eventuelt andre id-dokumenter, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvilket personale der skal kontrollere, om en person, der ønsker at rejse med tog, bus eller færge over grænsen til Danmark, er i besiddelse af ægte og gyldigt pas, visum og eventuelt andre

- id-dokumenter: dansk eller tysk politi, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm., om det tyske forbundspoliti (Bundespolizei) eller andre tyske myndigheder vil blive involveret i kontrollen af, hvorvidt personer, der ønsker at rejse med tog fra Flensborg og nordpå over den danske grænse, har den nødvendige legitimation, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om, hvor identitetskontrollen af rejsende på banegården i Flensborg konkret skal foregå, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om de forventede længere rejsetider på grænseoverskridende tog- og busrejser, i tilfælde af at der indføres grænsekontrol ved Danmarks grænser, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om, i hvilket omfang den danske regering har været konsulteret, inden den svenske regering besluttede at skabe ny lovhjemmel til en lukning af Øresundsbroen, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om kontakter i 2015 mellem den danske regering og henholdsvis den tyske forbundsregering og delstatsregeringerne i Schleswig-Holstein og Mecklenburg-Vorpommern om den konkrete håndtering af indførelse af paskontrol og transportøransvar, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om at kommentere udtalelserne fra talsmand Matthias Menge fra det tyske forbundspoliti, Bundespolizeidirektion Bad Bramstedt, i artiklen »Dänen bereiten befristete Grenzkontrollen vor« bragt den 7/12-15, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om, hvilke magtmidler DSB's personale har under en id-kontrol i toget, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm., om DSB vil kunne regne med bistand fra tysk politi til at fjerne passageren fra toget, inden det passerer den tysk-danske grænse, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm., om det er rimeligt at pålægge private firmaer, at deres ansatte midlertidigt skal foretage denne id-kontrol, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om, hvilke konkrete krav og opgaver der stilles til transportøren i forbindelse med en midlertidig kontrol, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, hvordan et bus- eller færgeselskab skal have et beredskab af uddannede medarbejdere til at håndtere en eventuel midlertidig grænsekontrol, givet, at den type kontrol ikke falder under selskabernes kerneopgaver, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå

- 18 Spm., om ministeren finder det rimeligt, at færgeselskaberne kan pålægges et strafansvar, hvis en passager snyder sig til indrejse i Danmark, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om, hvorfor det ikke konsekvent skal være myndighederne, som skal løfte den midlertidige grænsekontrol med at udøve myndighedskontrol med indrejsende, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm., om søtransportøren alene har et ansvar, hvis passageren er gående eller i bil, da bus- og togtransportøren vil være ansvarlig, hvis transporten foregår med henholdsvis bus og tog, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om, hvem regeringen forestiller sig skal afholde den forventelige merudgift, der vil være for selskaberne, i fald de skal forestå id- kontrol af rejsende, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om kommentar til henvendelse af 8/12-15 fra Dansk-Nordisk Modstandsbevægelse, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm., om forslaget om at indføre grænsekontrol kan tilskynde til, at flygtninge må gøre brug af menneskesmuglere, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at transportørerne har fuld klarhed over, hvilken kontrol de kan og skal udføre, og deres beføjelser i forhold til personer, som ikke opfylder identifikationskravene, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm., om regeringen er enig i, at det er problematisk, at erhvervslivet pålægges en myndighedsopgave under strafansvar, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm., om forslaget tager højde for, at der kan være blinde passagerer f.eks. med godstransport, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm., om ministeren finder det rimeligt, at forslaget rækker langt ud over rejseselskabers kontrol af almindelig rejsehjemmel, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om, hvad der sker med udlændinge, som ønsker at søge asyl i Danmark, men mangler den fornødne legitimation, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm., om forslaget giver hjemmel for DSB til at foretage kontrol i Tyskland og Sverige, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm., om transportører vil sætte mindreårige rejsende af færge, bus eller tog, hvis de mangler den fornødne legitimation, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm. om, hvordan transportørerne skal forholde sig i den situation, hvor Danmark på den ene side har pligt til at tilbagetage udlændinge,

som er taget til Sverige fra Danmark uden gyldigt pas m.v., men hvor transportørerne på den anden side med forslaget vil have pligt til at afvise på svensk grund at tage den pågældende udlænding med tilbage til Danmark fra Sverige, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå

32 Spm., om der med forslaget lægges op til et uagtsomt eller et forsættigt ansvar for transportørerne, og hvad strafniveauet for overtrædelse af transportøransvaret vil være, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå

33 Spm. om, hvem der er erstatningsansvarlig for skader, der måtte blive forvoldt på transportørerne og/eller materielle skader på transportmidlet i forbindelse med transportørernes udøvelse af den foreslåede id-kontrol, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå

34 Spm. om, hvorfor forslaget på den ene side skal hastes igennem Folketinget, når aktørerne på den anden side oplyser, at de ikke vil være klar med det fornødne setup til at kontrollere identiteten før tidligst i foråret 2016, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå

35 Spm., om taxaselskaber/hyrevogne og dissers chauffører ikke er omfattet af de foreslåede regler om transportøransvar, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå

36 Spm., om regeringen er indstillet på at indsætte en revisionsbestemmelse i forslaget med det formål at give mulighed for en reel både indholdsmæssig og tidsmæssig høring over de elementer, som er indeholdt i forslaget, til udlændinge-, integrations- og boligministeren

37 Spm. om kommentar til kritikken fra det svenske lovråd, der efterfølgende har medført, at den svenske regering opgiver forslag om lukning af Øresundsbroen, til udlændinge-, integrations- og boligministeren

38 Spm., om vejgodstransportører med den nuværende ordlyd i forslaget ikke straffes for uforsætligt at medbringe blinde passagerer, til udlændinge-, integrations- og boligministeren, og ministerens svar herpå

39 Spm. om, hvilke typer dokumenter der vil udgøre den fornødne rejse-dokumentation, og som transportørerne således pålægges at kontrollere, til udlændinge-, integrations- og boligministeren

40 Spm., om transportøransvaret vil omfatte endagsture over grænserne arrangeret af et rejseselskab, busselskab m.v., til udlændinge-, integrations- og boligministeren

41 Spm. om forslagets forhold til Den Nordiske Paskontroloverenskomst, til udlændinge-, integrations- og boligministeren

42 Spm. om regeringen har modtaget en henvendelse fra delstatsregeringen i Schleswig-Holstein i anledning af de danske planer om at åbne for grænsekontrol ved den tysk-danske grænse, til udlændinge-, integrations- og boligministeren